

SUOMALAINEN KALASTAJA

2026

SUOMU

KALASTUSLAKI 10 VUOTTA

Onnistuiko uudistus?
Kala-ammattilaiset
puhuvat

Omakala: Näin paljon
pakollisia saalis-
ilmoituksia tehtiin

Pohjois-Savon
kalastusleiri täyttyi
taas hetkessä

Mukana
juliste Suomessa
elävistä ravuista

 METSÄHALLITUS

4

Takana 10 vuotta uutta kalastuslakia

4

Uuden lain tuli tähdätä kalojen hyvinvointiin. Lakia valmistellut virkamies ja kalastuksesta palkkansa saavat ammattilaiset miettivät, onnistuttiinko tavoitteessa.

Kymmenen miljoonan ylitys toistamiseen

8

Kalastonhoitomaksuista kertyi viime vuonna toisen kerran historian aikana yli kymmenen miljoonaa euroa. Ainoastaan koronavuonna 2020 kertymä oli hieman korkeampi.

Kun hauesta tuli tarpeellinen

9

Kymmenen vuotta sitten havahduttiin siihen, että kiusankappaleena pidetty hauki taantui. Keksittiin haukitehdas: malli hauen ja puhtaiden vesien pelastamiseksi.

10

Lasten kalastusleiri täyttyi taas nopeasti

10

Järvi-Suomen maakunnissa panostetaan lapsiin. Yli viidesosa kalastonhoitomaksulla rahoitetuista hankkeista kohdistui nuorten kalastuksen edistämiseen.

Omakala: Näin paljon saalista ilmoitettiin

16

Kalastajilla oli ensimmäistä kertaa velvollisuus ilmoittaa tiettyjen lajien saaliista viime vuonna. Omakala-palveluun kertyi eniten ilmoituksia taimensaaliista.

Omakalan käyttö kaksinkertaistui

17

Palveluun on nyt rekisteröitynyt noin 26 000 kalastajaa. "Omat kalapaikat eivät paljastu, vaikka merkkää saaliinsa Omakalaan", asiantuntija vakuuttaa.

Kyttyrälohella onkin erilainen vuosikello

18

Viime vuosi oli kyttyrälohivuosi, mutta tänä vuonna kalat pitävät välivuoden. Selvitimme, milloin vieraslajin poikaset kuoriutuvat, vaeltavat mereen ja palaavat takaisin.

Saimaan turvallinen rysä?

20

Hankkeessa kehitettiin rysä, jolla voisi kalastaa turvallisesti myös verkkokalastuskiellon aikana. Kehitystyö oli kalastajien ja tutkijoiden yhteisponnistus.

Kalastusuutisia lyhyesti

22

Lohimäärät lievässä kasvussa Tornionjoella ja Simojoella. Kalastuskortin saa nyt Omakalaan. Hyvinvointi kohenee kalastaessa, sanovat kalastajat.

Kalastuskorttia ei enää jaeta Suomen mukana

24

Suomen osoitekenttä on tähän mennessä toiminut irti leikattavana kalastuskorttina. Käytännöstä joudutaan luopumaan. Posti on tarkentanut tuote-ehtojaan siten, ettei henkilökohtaisia tietoja voida lähettää lehden tai siihen kuuluvan liitteen mukana. Jatkossa maksettu kalastonhoitomaksu osoitetaan tilausvahvistuksella ja maksutositteella.

Välissä juliste Suomen ravuista

Kuvittaja Asmo Raimoaho on tällä kertaa taikonut Suomen lukijoiden iloksi julisteen Suomessa tavattavista rapulajeista. Mukana on vain yksi alkuperäislaji.

Mikä on Suomi?

Suomu-lehti ilmestyy kerran vuodessa ja jaetaan keväästä syksyyn kalastajille, jotka ovat maksaneet kuluvan vuoden kalastonhoitomaksun koko kalenterivuodeksi. Lehden toimittavat julkishallinnon ja kalastusjärjestöjen edustajat yhdessä, ja se rahoitetaan kalastonhoitomaksuista.

Kalastonhoitomaksua kymmenen vuotta

Kalastajat ovat saaneet totutella uudenaanlaiseen maksuun vuodesta 2016 lähtien. Tuolloin tuli voimaan täysin uudistunut kalastuslaki, jonka näkyvimpiä muutoksia oli valtakunnallinen kalastonhoitomaksu. Aiemmat läänikohtaiset viehekalastusmaksut ja kalastuksenhoitomaksu korvattiin yhdellä kalastonhoitomaksulla.

Varsinkin liikkuville kalastajille uudistus toi säästöä: enää ei tarvinnut ostaa useita läänikohtaisia maksuja valtakunnallisen maksun lisäksi, vaan yksi maksu korvasi kaiken.

Suomeksi maksun nimi muuttui kalastuksenhoitomaksusta kalastonhoitomaksuksi (ruotsiksi nimi ei muuttunut). Tämä korosti sitä, että lainsäädännössä kiinnitettiin nyt huomiota kalaston hyvinvointiin. Kalastuksen oli oltava ennen kaikkea kestävää, sillä muuten sillä ei olisi tulevaisuutta.

Kestävyyden lisäksi lainsäädäntö tunnistaa suomalaisen kalastuksen pitkän historian ja turvaa kansalaisten mahdollisuudet monipuoliseen kalastukseen. Näin sen kuuluu ollakin, sillä tiukkoina aikoina kala on auttanut monia perheitä selviytymään, ja kalastuksella on yhä oma tärkeä osansa huoltovarmuudessamme.

Ei ole uusi asia, että kalataloutta rahoitetaan Suomessa kalastajilta kerättävillä maksuilla. Ruokakuntakohtainen kalastuksenhoitomaksu kirjattiin lakiin jo olympiavuonna 1952.

Kutakuinkin siis sieltä saakka, kun juoksijasuuruus Paavo Nurmi on sytyttänyt tulen olympiastadionille, suomalaisissa kahvipöytäkeskusteluissa on mietitty, mitä kalastuksesta kuuluu maksaa, onko maksu oikean suuruinen ja saadaanko rahalle vastinetta.

Tällä hetkellä kalastonhoitomaksu kalenterivuodelta on 47 euroa. Sillä rahalla kalastaja saa vastineeksi kalastusmahdollisuuksia ja voi

pyytää yhdellä vavalla lähes kaikilla vesialueilla. Sillä rahalla kalat saavat muun muassa parempia elinympäristöjä.

Tiedon lisääntyessä Suomessa on kiinnitetty erityistä huomiota virtavesiin ja vaelluskalojen hyvinvointiin. Niiden hyväksi perustettua Nousu-ohjelmaa olemme halunneet jatkaa. Hyviä tuloksia on jo nähtävissä siellä, missä vaellusesteitä on purettu ja kalojen luon- taista elinkiertoa onnistuttu palauttamaan.

Työtä on vielä paljon, jotta sekä kalasto että kalastus voisivat hyvin. Nyt on meidän vuoromme hoitaa leiviskämme hyvin ja jättää jälkeemme hyväkuntoiset ja monipuoliset kalavedet.

Uusi innokas sukupolvi on jo kasvamassa, mistä kerrotaan myös tämän Suomu-lehden sivuilla. Uskomme, että tulevaisuuden kalastajat ovat entistä tietoisempia ympäristöstä. Ja kuten tutkimukset antavat ymmärtää, he saattavat olla jopa meitä innokkaampia kalastajia.

Antoisia lukuhetkiä
Suomu-lehden parissa!

Sari Essayah
maa- ja metsätalousministeri

SUOMU

10. vuosikerta
Ilmestymispäivä 20.4.2026

PÄÄTOIMITTAJA
Aku Ahlholm

TOIMITUSKUNTA
**Maa- ja metsätalous-
ministeriö**
Roni Sélen
Teemu Leppänen
Metsähallitus
Jaakko Haapakoski
Luonnonvarakeskus
Sinikka Jortikka

Elinvoimakeskukset
Teemu Hentinen
Mikko Koivurinta
Päivi Pyyvaara

**Suomen Vapaa-
ajankalastajien
Keskusjärjestö ry**
Jaana Vetikko

Kalatalouden Keskusliitto
Tapio Gustafsson

**Suomen sisävesiammatti-
kalastajien liitto ry**
Juha Korhonen

**Suomen Ammatti-
kalastajaliitto SAKL ry**
Mikko Malin

ULKOASU
Oy Preesens Ab

PAINO
PunaMusta

**PALAUTELOMAKE JA
LEHTIARKISTO**
Eraluvat.fi/suomu

OSOITELÄHDE
Metsähallituksen Erälupien
asiakasrekisteri (kalaston-
hoitomaksurekisteri)

KALASTUSLAKI TÄYTTI PYÖREITÄ

Oliko uudistus onnistunut?

Uusi kalastuslaki muutti suomalaista kalastusta vuoden 2016 alussa. Lääni-kohtaisista viehemaksuista luovuttiin ja tilalle tuli valtakunnallinen kalastonhoitomaksu. Me kysyimme, mitä lakia valmistellut kalastusneuvos, aktiivinen vapaa-ajankalastaja ja ammattilainen sanovat laista jälkikäteen: joko olisi uuden uudistuksen aika?

"Laki onnistui, koska se valmisteltiin huolella"

Maa- ja metsätalousministeriön erätalousyksikön päällikkö **Eija Kirjavainen** oli kalastuslakia valmistellessa kalastusneuvoksen tehtävissä ja siksi yksi tärkeimmistä lain tekijöistä. Silloinen, vuoden 1982 kalastuslaki oli Kirjavaisen mukaan pahasti vanhentunut ja osin jopa perustuslain vastainen.

– Vanhentunut laki haittasi kala-alan kehittämistä. Kalastuksen kestävydestä ja vaelluskalakantojen tilasta oli hyvin vahvoja kannanottoja mediassa, Kirjavainen kertoo.

Lakia valmistellessa asiasta kiinnostuneet kansalaiset saivat lähettää hallinnolle ajatuksia verkossa. Kirjavainen luki ne kaikki. Lisäksi pelkkiä lausuntoja laista tuli yli 200, ja järjestöjä tavattiin kahden kesken.

– Meitä arvosteltiin siitä, että valmisteluprosessi oli pitkä ja monivaiheinen, mutta väittäisin, että laki onnistui juuri sen takia suhteellisen hyvin. Saatiin laki, jonka kanssa on voitu elää.

Onnistumisia ja kehityskohtia

Yksi konkreettisista uudistuksista oli se, että kalatalousalueiden määrä saatiin tipumaan 224:stä 118:aan. Kalatalousalueiden rajat eivät enää noudattele kuntarajoja, vaan ne ovat vaelluskalakantojen elinkieron mukaisia. Rakenteet saatiin tukemaan lain henkeä, joka painottaa kalakantojen ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesti kestävästä käytöstä ja hoitoa.

– Lisäksi koen onnistumisena sen, että olemme pystyneet tasapainottelemaan kalastuksen ja suojelun välillä. Laissa on valtuussäännöksiä, joiden avulla voidaan tehdä kalastuksen säätelevä todella monipuolisesti.

Epäonnistumiseksi Kirjavainen laskee sen, että eläkeläisten kalastonhoitomaksun poistamisesta ei ehditty tehdä kunnolla vaikutusten arviointia, koska asia jäi niin viime metreille. Viestinnässä epäonnistuttiin siinä, että Ylä-Lapin kalastuskieltoalueet lohen ja taimenen nousualueilla tulivat paikallisille yllätyksenä. Pohdintaa on aiheuttanut myös se, miten ELY-keskukset (vuoden 2026 alusta Elinvoimakeskukset) toimeenpanevat kalatalousalueen käyttö- ja

hoitosuunnitelmissa esitetyt kalastusrajoitukset.

– Tätä emme ehkä miettineet silloin riittävästi, ja ELY-keskukset (Elinvoimakeskukset) tekevät nyt aika vahvoja ja vaikuttavia päätöksiä laajoille alueille.

Seuraavaksi uudistetaan asetusta

Vanhentuneen lain kokonaisuudistus oli Kirjavaisen mukaan valtava urakka. Sittenkin lakia on jo useamman kerran päivitetty.

– Toivon, ettei kukaan enää koskaan joudu tekemään samanlaista remonttia

kuin me silloin. Olenkin tyytyväinen, että olemme pystyneet pitämään lainvalmistelukoneiston koko ajan käynnissä.

Seuraavaksi olisi Kirjavaisen mukaan syytä tarkastella uudestaan kalastusasetusta. Siellä syyniin tulisivat kalojen rauhoitusajat ja alamitat. Esimerkiksi järvilohen tilanne on heikko, mutta taimenkannat ovat hänen mukaansa paikoin jo elpyneet.

– Meillä on tietoon perustuva kalastuksen sääteilyjärjestelmä, mistä olemme hyvin ylpeitä. Silloin meillä on velvollisuus myös katsoa, missä sääteily on jo tuottanut selkeää tulosta, että sitä voitaisiin purkaa.

”

Tasapainottelemme kalastuksen ja suojelun välillä.

Kirjavainen viihtyy itsekkin luonnossa metsästäen ja kalastaen. – Minulla on kaksi lastenlasta. Toivoisin, että kala- ja riistakannat säilyisivät metsästettävänä ja kalastettavina tulevillekin sukupolville.

”Vastuullisuus on nykykalastajalle tärkeää”

Otto Cichoracki, 32, pyörittää YouTubessa suosittua Kalastajan maailma -YouTube-kanavaa. Yksi asia on hänen mielestään varma: vastuullisuus on nykykalastajalle tärkeää – johtui se sitten kalastuslaista tai vain yleisestä asenteiden muutoksesta.

– Kalastajat ovat hyvin tietoisia uhanalaisista kalalajeista. Lisäksi isoimmat yksilöt usein vapautetaan, vaikkei laki niin määrää, koska niillä on hyvät geenit jatkaa sukua, Cichoracki pohtii.

Hänen mielestään voitaisiin jopa harkita, että alamitan lisäksi tulisi käyttöön ylämitta, jota suuremmat yksilöt tulisi vapauttaa.

– Ajat muuttuvat, väki kalastaa nykyään ehkä enemmän ja välineet ovat tehokkaammat, kun on kaikuluotaimia ja muuta elektroniikkaa. Meidän pitää suojella vesiä ihan eri tavalla kuin ennen.

Verkkokalastuksen säätelyä vaelluskalavesistöissä

Suurin osa Cichorackin seuraajista on nuoria, mutta mukaan mahtuu kuitenkin jonkin verran myös keski-ikäisiä ja sitä vanhempia. Cichoracki pyrkii itse tuomaan yhteen kaikenlaisia ja -ikäisiä kalastajia pyyntimuodosta riippumatta. Esimerkiksi verkkokalastus on hänen mielestään erinomainen tapa kalastaa, joillekin jopa ainoa tapa pystyä itse kalastamaan lähiruokaa omalle lautaselle, vaikka hän itse kalastaakin muilla välineillä.

Uuden lain tuomista muutoksista yksi parhaista on hänen mukaansa se, että verkkokalastukseen annettiin laissa tarkempia säästöksiä. Esimerkiksi vaelluskalavesistöissä verkoille asetettiin suora kieltö elokuun puolivälistä marraskuun loppuun.

– Lain ja ajatustapojen muuttumisen myötä on tullut hyviä rajauksia. Näin on menty vastuullisempaan suuntaan.

Suomessa kalastetaan vapaasti

Cichoracki ei juuri löydä kalastuslaista kritisoitavaa. Yksi mietityttänyt säädös on se, että vahingossa saaliiksi tullut uhanalainen tai alamittainen kala pitää vapauttaa, vaikka se olisi kuollut.

Me saamme kalastaa Suomessa tosi vapaasti.

Otto Cichoracki tekee YouTube-videoita päivätyönään omalle Kalastajan maailma -kanavalleen. Kalastustarvikkeiden lisäksi reissuilla kulkevat mukana videokamera ja drooni.

– Toisaalta ymmärrän kyllä tarkoituksen säännön taustalla. Kala voisi olla muka aina vahingossa kuollut, jos sääntöä ei olisi.

Toinen pohdituttanut asia ovat kuhan istutukset. Lain mukaan kalakantojen luontaista lisääntymistä pyritään tukemaan, mutta monissa vesistöissä kuhaa istutetaan paljon.

– En tiedä tarkkaan, mitä syitä istutusten taustalla on, mutta Etelä-Suomessa on kuhaa kaikissa järvissä aika hyvin. Ahvenkannat kärsivät siitä.

Cichoracki kokee kuitenkin, että hänen omissa ympyröissään kalastuslain säädökset hyväksytään pääosin mutinoitta, ja niitä pidetään järkevinä.

– Me saadaan kalastaa Suomessa tosi vapaasti verrattuna moniin muihin paikkoihin Euroopassa.

Tarvitaanko tentittävä kalastuskortti?

Koska kalastustaidot eivät enää nykyään välttämättä siirry sukupolvelta toiselle, uudet kalastajat saattavat hakea tietoa sosiaalisen median vaikuttajilta.

Pitäisikö käytössä olla jonkinlainen kalastuskortti, jonka hankkimalla myös lakipykälät ja muut säännöt tulisivat tutuksi?

– Se ei ole huono idea, koska kalastukseen liittyy jonkin verran sääntöjä ja tietoa, jotka pitää osata, Cichoracki pohtii.

Toisaalta tietoa löytyy jo nyt runsaasti netistä, ja yksityiskohdat esimerkiksi luvista voi usein tarkistaa helposti vaikkapa vielä paikan päällä kalareissulla.

”Pienillä muutoksilla olisi saatu aikaan parempi laki”

Kalastuslain uudistus onnistui kaupallisten kalastajien näkökulmasta kaksijakoisesti, sanoo Suomen Ammattikalastajaliiton SAKL ry:n toimitusjohtaja **Mikko Malin**.

– Tietysti laki on aina kompromissi, mutta hyvin pienillä muutoksilla olisi saatu aikaan parempi laki.

Yksi lain ongelmista piilee Malinin mukaan ELY-keskuksen mahdollisuudessa myöntää kalastuslupia vesialueen omistajan ohii.

– Siitä on tullut outo reitti lupien hakuun, mikä ei ainakaan lisää yhteen hiileen puhaltamista. Valitettavasti sitäkin kautta kalastuslupia joudutaan hakemaan, Malin sanoo.

Ongelmallista on myös se, että vaikka kalatalousalueet olisivat tehneet käyttö- ja hoitosuunnitelmaansa kalastuksen rajoitusesityksiä, joskus ELY-keskus ei olekaan hyväksynyt suunnitelman mukaisia rajoituksia.

– Esimerkiksi Itäisellä Suomenlahdella on tehty kuhalle kuturauhoitusalueita, mutta ELY-keskus rauhoittikin sellaisia alueita, missä kuhaa ei edes ole, koska rauhoitusalue oli vapakalastajien mielestä liian laaja. Toisaalta tärkeitä kutualueita jäi kuturauhoituksesta ulos.

Ei-ammattilliset kaupalliset kalastajat närästävät

Vapaa-ajan kalastaja saa sisävesillä myydä vähäisiä määriä kalaa suoraan kuluttajalle ilman, että on rekisteröitynyt kaupalliseksi kalastajaksi. Malinin mukaan se vie ammattikalastajilta elantoa.

– Tarkoitushan oli hyvä, että liiasta saaliista pääsisi eroon. Nyt on kuitenkin tullut Facebook-ryhmiä, joissa myydään kalaa joskus tosi halvalla, mikä tukkii markkinat. Lisäksi verot tai alkutuotantoilmoitus voivat unohtua.

Mikko Malin troolaa itsekin sivutoimisesti Kotkan edustalla silakkaa ja kilohailia. Malinin mukaan kestävyys on ammattikalastajienkin tavoite. – Elinkeinoa pitää ajatella pitkällä aikavälillä, kalastettavaa pitää olla jatkossakin.

Toinen kipukohta ammattikalastajien näkökulmasta on se, että joskus vapaa-ajan kalastajat liittyvät kaupallisten kalastajien rekisteriin esimerkiksi verkkorajoitusten vuoksi vailla tavoitetta kalastaa elinkeinona. Vapaa-ajankalastaja saa kalastaa korkeintaan 240 metrillä verkkoja, mutta ammattikalastajilla ei ole vastaavaa rajoitusta.

Ongelma on Malinin mukaan sekin, että ammattikalastajarekisterissä ei ole enimmäismäärää kalastajille, mutta merialueiden kalastusaluerekisterissä on katto aluksille.

– Se on täyttynyt aluksilla, joilla ei edes kalasteta kaupallisesti, ja sen takia todelliset kaupalliset toimijat eivät välttämättä saa rekisteriin uutta alusta.

Valtaosa ammattikalastajista noudattaa sääntöjä hyvin.

Paikkaan sidottua kalastusta

Malinin mukaan ammattikalastajat kokevat hankalaksi myös sen, että he joutuvat yleisten rekisteröintien ja pyyntilisenssien lisäksi hankkimaan luvan erikseen jokaiselta vesialueenomistajalta. Näitä lupia ei valitettavasti aina myönnetä.

– Tiedän Saaristomerellä alueen, missä mennään yhden troolivedon aikana 14 eri vedenomistajan läpi, joista jokaiselle pitää maksaa erikseen, ja yksi lupa voi maksaa 50–1000 euroa. Jos paatin hinta on satoja tuhansia euroja ja elintarvikesilakan kilohinta euron, siinä saa jonkin verran kalastaa.

Muutenkin ammattikalastajista tuntuu usein, ettei ammattikalastuksen paikkaan sidottua luonnetta tarpeeksi ymmärretä.

– Vapakalastaja voi vaihtaa paikkaa minne haluaa, mutta jos ammattikalastajalla on luvat tietylle alueelle ja sinne tulee kuhan kuturauhoitus, ei voi mennä noin vain toisaalle, jos sinne ei ole lupia eikä vedenomistaja niitä myönnä. Ja meillä on tästä kuitenkin elanto kiinni. ■

KERTYMÄ
VAKIINTUNUT

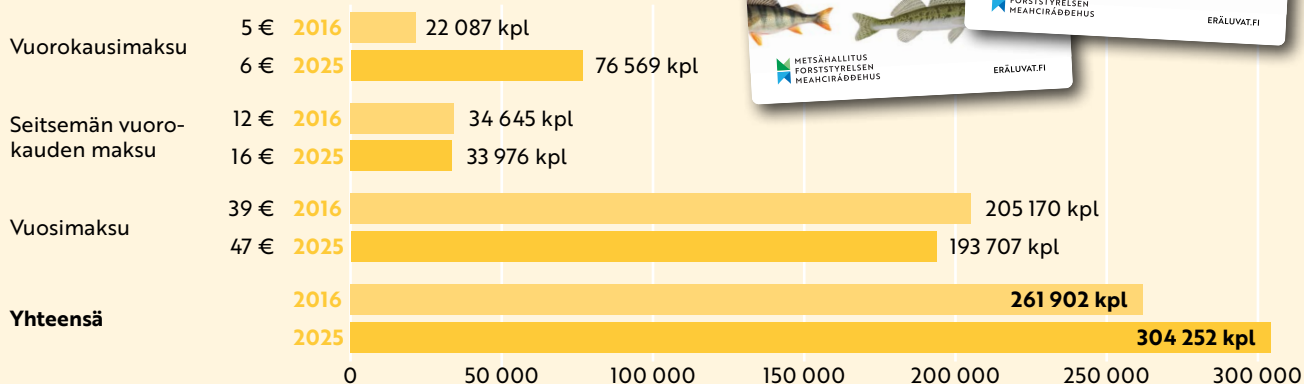
10

MILJOONAAN

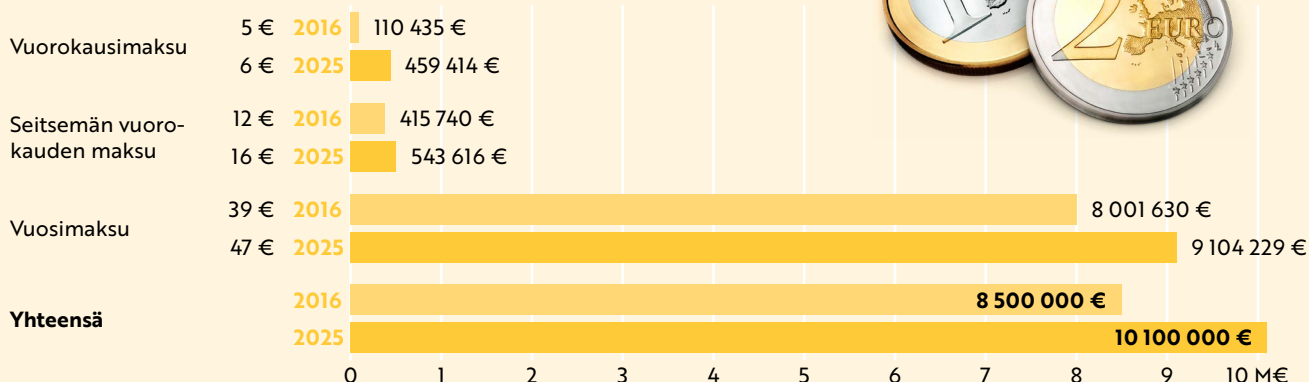
Nykyisenlaista kalastonhoitomaksua on nyt kerätty kymmenen vuotta. Taulukko näyttää, kuinka vuosimaksuja lunastetaan noin 200 000 kappaletta vuosittain, mutta vuorokausimaksut lisääntyvät vauhdilla.

Myydyt luvat

Luvista saatu kertymä

HAUELLE alettiin luoda ihannekosteikkoja

Eikö hauki olekaan viheliäinen petokala, joka tuhoaa jalokaloja? Vasta viime vuosina on alettu puhua hauen kannanhoidon puolesta, mistä voi osin kiittää projektia nimeltä Haukitehdas.

Kaislikossa suhisee jatkossakin, toivotaan Haukitehdas-hankkeen nettisivuilla. Suomen Vapaa-ajankalastajien menestys-hanke päättyi viime vuonna, mutta onnistui kenties muuttamaan ajattelua.

– Ennen ei pidetty haukikantoja esillä ollenkaan. Tarkoitus oli nostaa asia julkisuuteen ja saada näkyvyyttä sille, että hauki on taantunut ja tarvitsee tukea, projektia vetänyt **Janne Antila** Suomen Vapaa-ajan kalastajista sanoo.

Hauki oli yhä yleinen, mutta monet havahtuivat siihen, että se taantui. Ongelmia on paljon. Rehevöityminen samentaa vesiä ja kasvattaa umpeen hauelle sopivia fladoja ja lampareita. Kalastus kohdistuu helposti

petokaloihin, kuten haukeen. Ihminen kylvättä kosteikkoja, ruoppaa uimarantoja ja rakentaa teitä, joiden ali ei ole kunnollisia vaellusreittejä.

Hauki tarvitsi siis apua. Haukitehdas-hankkeessa kunnostettiin kahdeksan kosteikkoa haukitehtäiksi eli hauelle ihanteelliseksi lisääntymisalueiksi. Kosteikot sijaitsivat laajalla alueella Kokkolasta Kotkaan.

Janne Antilan mukaan kenties vielä suurempi hyöty saatiin kosteikkoprojekteista, joihin hankkeelta pyydettiin apua. Niitä oli nimittäin kymmeniä. Kosteikkoja oltiin perustamassa muista syistä, kuten vesilintukosteikoksi, mutta hankkeelta pyydettiin apua kosteikon ”haukeistamiseksi”, kuten Antila sitä kutsuu.

Kalastonhoito- maksuista rahoitettu

- Suomi julkaisee esimerkkejä hankkeista, jotka saavat rahoitusta kalastonhoito-maksuista.
- Kalastonhoitomaksuvaroista noin viidennes jaetaan suoraan hankkeisiin, jotka parantavat kalavesien kestäväää käyttöä, hoitoa ja valvontaa.
- Minkälaisista hankkeista sinä haluaisit lukea Suomusta? Laita kommenttisi palautelomakkeella [Eräluvat.fi/suomu](https://eräluvat.fi/suomu).

Haukitehdas ja lintukosteikko

Mutta eikö haukien houkuttelu vesilintukosteikolle ole tuhoisaa linnunpoikasille?

Ei ole, vastaa Janne Antila. Hauki kutee maaliskoukokuussa ja linnunpoikaset uivat vasta sen jälkeen.

Kosteikko tehdään sellaiseksi, että siellä on hauen hyvä kutea ja poikasten kasvua. Haukikosteikot ovat kuitenkin niin matalia, että isot hauet poistuvat sieltä kudun jälkeen, kun vesi alkaa lämmitä. Sen jälkeen vesilinnunpoikaset voivat kasvaa samalla kosteikolla rauhassa lentokykyisiksi.

Haukitehdas on projektina siis päättynyt vuoden 2025 lopulla, mutta tehtävää on edelleen. Yksi niistä on tiedon lisääntyminen: hauki ei ole muiden kalakantojen vihollinen, vaan terveen kalaston ja vesistön tae. ■

Koko päivä VAVAN VARRESSA

Kiuruvedellä järjestetään joka vuosi nuorten kalastusleiri, jolle kaikki halukkaat eivät mahdu mukaan. Ohjelmaan ei kuulu mitään epäolennaista – jopa askartelu väliajalla hyödyttää kalastusharrastusta. Ja sekös sopii.

Saavumme Kiuruvedelle Hyvö-länniemeen, jossa parikymmentä innokasta leiriläistä on juuri saapunut kauniin Kiurujärven rantaan ja vienyt varusteensa huoneisiinsa. Ruuaksi nautitaan tietysti kalakeittoa.

Murkinoinnin jälkeen leiriläiset alkavat valmistautua päivän kalaretkkeen. Kalojen narrausta ja kalastusvälineiden tekoa on ohjelmassa koko päiväksi, ja vain ruokailut ovat poikkeus. Päivän huipennukseksi omat saaliit käsitellään.

– Aina kun leirien jälkeen kerätään palautetta siitä, mitä pitäisi olla enemmän, vastaus on, että kalastusta. Sitä on ainakin kunnolla ohjelmassa. Luultavasti tämänkin jälkeen silti toivotaan vielä lisää, Pohjois-Savon vapaa-ajankalastajapiirin puheenjohtaja **Aarne Keurulainen** kertoo.

Me vieraatkin pääsemme peräti kahdesti vesille. Olisikohan illalla saaliinkäsittely-ohjelmassa tuoretta saalistakin?

Aina kun leiriläisiltä kysytään palautetta, he toivovat lisää kalastusta.

Leiri täyttyy aina hetkessä

Vapaa-ajankalastajapiiri on järjestänyt kalastusleirejä jo toistakymmentä vuotta. Paikka on vaihtunut vuosien varrella, samoin ajankohta on siirretty heinäkuun viimeiseen viikonloppuun kesäloman loppuun. Suosio ei ole hiipunut.

– Kun ilmoittautuminen avattiin, leiri täyttyi muutamassa tunnissa. Kaikki halukkaat eivät päässeet mukaan, Aarne Keurulainen kertoo.

Keurulaisen mukaan Pohjois-Savossa on vankka kalastusperinne, eikä merkittäviä hiipumisen enteitä ole vielä nähty. Silti yhä harvempi lapsi on oppinut kalastustaitoja omalta perheeltään. On tärkeää pitää yhteisöllisesti yllä nuorten kalastusintoa ja -taitoa, jotta harrastajia riittää.

Nuorten kalastusharrastusta ylläpidetään muuallakin Suomessa. *Suomu* uutisoi vuoden 2024 numerossa Pohjois-Karjalassa toimivasta Enon 4H:sta, joka on järjestänyt hankerahoituksella esimerkiksi Kalavedet tutuiksi -hankkeen. Hankkeessa siirrettiin arvokasta kalastustietoutta iäkkäämmältä polvelta nuorille.

Pohjois-Savon vapaa-ajankalastajapiirissä nuorisotyöstä vastaava **Henri Huttunen** liittyy seuraamme ja lisää, että hänkin on koettanut hakea nuorten kalastusleirille hankerahoitusta.

– Toistaiseksi ei ole onnistunut, hän sanoo.

Kiuruvedellä järjestettävää kalastusleiriä tuetaan kalastonhoitomaksuvaroin. Leirin saaman rahoituksen kohdalla puhutaan muutamasta tonnista, mutta sillä pärjätään. Se mitä leirille tarvitaan lisää, järjestetään talkoovoimin.

Yhtä pitkä saalis kuin saalistajakin

Leirikeskuksen huoneissa valmistaudutaan touhukkaaseen päivään. **Evertti Svärd**, 11, kertoo, että leirille pääsy on ollut odotettu juttu. Isä ilmoittaa hänet tänne joka vuosi.

Svärdistä on mukavaa, että leirillä näkee kavereita ja pääsee käymään kalassa paljon enemmän kuin normaalisti. Kalastaminen on hänestä rentoa ja rauhallista puuhaa. Vesillä ei tarvitse koko ajan ”olla kunnolla” ja kiinnittää huomiota omaan olemiseensa. Saa olla luonnon keskellä ja keskittyä kaikkein tärkeimpään eli kalastamiseen.

Kesällä hän on kalastanut jo ennen leiriä.

– Sain kaksi ahventa. Äiti paistoi ne ruuaksi. Olen myös saanut neljän kilon hauen vetouistelemalla. Kaikkein isoin kala oli kuitenkin seitsemän kilon hauki, jonka kalastin pienenä isän kanssa. Hauki oli saman mittainen kuin minä silloin, Svärd juttelee.

Myöskään huonekaverit **Luca Partanen** ja **Aatos Heinonen** eivät malta odottaa lähtöä kalaan. Heinonen on oppinut kalastuksen isältään, Partasta taas ovat kaverit opastaneet.

Ulkona odottaa näky, jonka perusteella ei voi erehtyä leirin temasta: kahden koiran väliin on kiinnitetty naru, johon nojaa joukko virveleitä vieri vieressä. Vapojen seurana lepää muutama haavi. Aarne Keurulainen kertoo, että osallistujien vavat viedään heti saapumisen jälkeen paikoilleen narua vasten. Näin ne pysyvät järjestyksessä.

– Jos ne eivät olisi tässä, ne olisivat siellä täällä leirin alueella. Ne menisivät keskenään sekaisin, ja niiden päälle astuttaisiin, Keurulainen kuvailee.

Innokkaimmat rientävät varusteidensa kanssa jo rantaan ja pohtivat, montakohan ihmistä mahtuu yhteen veneeseen. Kuka menee kenenkin kyytiin? Osa intoutuu mitatailemaan vapoja keskenään.

Ohjaaja Henri Huttunen pyytää lapsia vielä jättämään varusteensa hetkeksi rantaan, koska tärkein on unohtunut: vesipulot. Järjestäjien on pidettävä huolta, että lapset juovat riittävästi vettä, varsinkin

Pohjois-Savon vapaa-ajankalastajien järjestämällä kalastusleirillä Kiuruvedellä oli 20 kalastuksesta kiinnostunutta nuorta. Kaikki osallistujat olivat viime vuonna poikia, mutta usein mukana on ollut myös tyttöjä.

kun lämpömittari näyttää kesäpäivänä 31 astetta. Niinpä osallistujat käyvät täyttämässä vesileilinsä ennen kuin palaavat takaisin veneiden luo. Huttunen myös silmäilee, että kaikilla on aurinkoisella säällä päässään lakit.

Suomun toimittajan ja kuvaajan ottaa veneensä kyytiin apuohjaaja **Topi Tiikkainen**. Hän on mukana talkootyöläisenä, jotta leirillä olisi mahdollista harjoitella kalastusta myös kaikuluotaimella. Hänen omistamassaan kalastusveneessä onkin kaksi erilaista kaikuluotainta kalaparvien etsimiseen. Mukaan tulevat vaasalainen **Lenni Luomansuo**, 13, ja kuopiolainen **Vilho Kemiläinen**, 12. Kaveruksista Luomansuo osallistuu leirille ensi kertaa.

Tiikkainen suunnittelee vesille lähtöä.

– Sää ei ole kalastukseen ihanteellinen, sillä kuumalla ilmalla kalat eivät usein ole syönnillään. Voimme kuitenkin etsiä kaikuluotaimella juuri sopivat kohdat ja hakeutua kalojen lähelle, hän pohtii.

Lopulta komennetaan: "Nyt voitte heittää!"

Etenemme pitkin Kiurujärveä, joka on pitkä ja kapea. Auringonsäteet kuumentavat ihoa, koska varjon käsite jää järvellä tuntemattomaksi. Hetken päästä saavumme sopivalle kohdalle, jossa kalat lymyilevät kaikuluotaimen mukaan seitsemän metrin syvyydessä.

– Lähellä pohjaa on viileämpää, Tiikkainen selittää.

Hän pyytää Kemiläistä laskemaan keulassa olevan, avustavan perämöötörin alas. Se pitää veden paikallaan ja toimii ankkurina.

Tiikkainen kaivaa viehelaatikosta jigejä. Hän opettaa, että jigi on pehmeämpi kuin muut uistimet. Jos kala yrittää nykiä sitä, se ei heti huomaa kyseessä olevan valokalan.

Olosuhteet ovat nyt muutenkin jigille ihanteelliset. Painonsa vuoksi jigi vajoaa helposti pohjaan, jonka tuntumassa kalat uivat.

– Nyt voitte heittää. Heittäkää pitkälle ja tuulen suuntaan, Tiikkainen opastaa.

Ensin heittää Kemiläinen, sitten Luomansuo. Luomansuolla on vähemmän aiempaa kalastuskokemusta kuin Kemiläisellä. Hän kertoo tutustuneensa kalastamiseen vasta pari vuotta sitten ollessaan viettämässä juhannusta Kolilla Pohjois-Karjalassa serkkunsa kanssa. Silloin hän näki, kuinka osa porukasta heitteli uistinta laiturilla.

– Pohdin, että tuo näyttää mukavalta. Niinpä kokeilin heittää itsekin. Aika vaikeahan se oli aluksi.

Päästyään juhannuksenvietosta kotiin Luomansuo pyysi isäänsä ostamaan hänelle oman vavan.

Nyt voitte heittää. Heittäkää pitkälle ja tuulen suuntaan.

Luomansuo kertoo olevansa kylläkin kokenut leirielämän viettäjä, sillä hän harrastaa myös partiota. Partiossa opetellaan luonnossa selviämistä. Kalastamalla saa ruokaa, jota voi sitten tehdä ruuaksi. Kalan narraamisen taito käy järkeen henkilölle, joka haluaa selviytyä luonnossa.

Pitkulaista järveä tutumpi kalapaikka Luomansuolle on merenranta. Kotikaupungissaan Vaasassa hän tykkää pyöräillä naapurin pojan kanssa venelaiturille ja heitellä virveliä siinä.

– Naapuri on pari vuotta nuorempi kuin minä. Muut kaverini eivät ole oikein innostuneet kalastuksesta, Luomansuo sanoo.

Paitsi tietysti Kemiläinen, joka hänet houkutteli leirille.

Luomansuo kelailee viehettä keskittyneenä. – Nyt nykäisi, hän toteaa. Kala ei kuitenkaan tartu kunnolla.

"Kalastus voisi näkyä enemmän mediassa"

Järvellä ei tunneta varjojen lisäksi myöskään ötököitä. Kevyt tuuli soittaa veneessä mukana olevien ylimääräisten vapojen siimoja. Rannalla pilkottaa maatiloja ja mökkejä. Maasto kumpuilee aavistuksen.

Kemiläinen kelailee virveliään kovaan tahtiin. Hänen mummolansa on Kiurujärven lähellä, joten järvellä on tullut kalastettua muutenkin.

– Aloin kalastaa jo pienenä, kun ukki opetti minut onkimaan, Kemiläinen kertoo.

Apuohjaaja Topi Tiikkainen mainitsee auttavansa mielellään nuoria kalastajia, sillä harrastus on varsin terveellinen: toisaalta sosiaalinen, toisaalta rauhallinen. Jotta se kiinnostaisi nuoria enemmän, sen täytyisi

Tunnelma leirillä ennen kalaretkelle lähtöä oli odottava. Kuvassa vapojaan mittailevat Juho Valonen (vas.), Arttu Niskanen ja Erkki Enilä.

Kalastusleirillä mietitään, minkälaisissa paikoissa kalat viihtyvät eri puolilla vesistöjä.

näkyä enemmän mediassa ja viihteessä, ikään kuin osana ihmisten normaalia arkea.

– Kotikatu-sarjassa ei koskaan kalasteta. Kaikkea muuta siinä kyllä tapahtuu, Tiikkainen pohtii.

Kalahavainto keskeyttää Tiikkaisen pohdinnan: kaislikon reunassa ne lymyävät! Heittääkö sinne, Tiikkainen huudahtaa.

Luomansuo ja Kemiläinen tekevät työtä käskettyä.

Tiikkaisen mukaan kaislikot ovat paitsi hyviä kalojen lymyilypaikkoja, samalla parhaita paikkoja harjoitella heittelyä. On nimittäin taitolaji saada heitettyä suoraan kaislikon reunaan, ei liian pitkälle eikä liian lähelle.

Tärkeä tekniikkalaji ei kuitenkaan ole pelkästään uistimen veteen heittäminen, vaan myös sen takaisin kelaaminen.

– Sillä on väliä, miten nopeasti kelaat ja pitääkö taukoja. Näyttääkö uistimen uinti kalalle uskottavalta, Tiikkainen sanoo.

Vaikka Luomansuo ja Kemiläinen heittelevät suoraan oikeaan kohtaan, kala ei kuitenkaan syö. Tilanne on omituinen. Kaikuluotaimen mukaan ahvenet ovat aktiivisia, ja silloin ne yleensä ottavat myös kiinni. Nyt eivät.

Tuli heti leirin ennätyskala?

Vaihdamme hieman keskeimmäs järveä, ja pian alkaakin tapahtua. Tiikkaisen mukaan kalaa on rajusti ympärillä.

– Laskekaa jiggit. Ei tarvitse edes heittää!

Tiikkainen on hädin tuskin ehtinyt laskea oman jiginsä, kun hän jo huudahtaa, että hänellä on kala. Vesi loiskuu ja vapa taipuu kalan taistellessa. Tiikkainen nappaa kalan haaviin.

Kemiläinen huudahtaa veneen perältä, että kala on kuha, joka näyttää isolta! – Uu, kommentoi puolestaan Luomansuo.

Tiikkainen nostaa kuhan veneeseen ja tainnuttaa sen lyömällä siihen kaksi iskua metallipihdeillä. Sitten hän leikkaa kalan kurkun auki ja laittaa sen haavissa vielä hetkeksi veteen, jotta veri valuu ulos. Hetken päästä hän nostaa kalan kylmälaukkuun ja asettaa sen kahden kylmägeelipakkauksen väliin laukun pohjalle.

Tilanneanalyysi: kuha saatiin oliivinvihreällä pökäläjigillä.

– Pökäläjigit ovat hyviä passiivisille kaloille. Jigi painuu pohjaan, ja sen toinen pää nousee pystyyn, mikä houkuttelee kaloja.

Niinpä myös Luomansuo ja Kemiläinen saavat pökäläjigit käyttöön.

Laskekaa jiggit.
Ei tarvitse edes heittää!

Ruokailun jälkeen oli Ville Väisänen, 11, vuoro päästä kalalle.

12-vuotias Vilho Kemiläinen sai lähes 600-grammaisen ja 31-senttisen ahvenen.

Hetken kalastettuumme Kemiläisenkin jigissä on kala kiinni. Hauen koko ei kuitenkaan lunasta odotuksia. Pienestä pettymyksestä huolimatta Kemiläinen nostaa sen veneeseen.

Kemiläinen ja Tiikkainen analysoivat kalaa hetken. He mittaavat sen ja toteavat, että 40 senttimetrin mittainen hauki on riittävän iso otettavaksi.

– Aluksi kala vaikutti voimakkaalta, mutta sitten kun se väsyi, se tuntui aika pieneltä kelatessa, Kemiläinen kommentoi saalis-
taan.

Tiikkainen katsoo kaikuluotaimesta uuden kohdan, jossa on hänen mukaansa kalaa. Siinä pyörii hänen mukaansa pikkukalaparvia, joiden kohdalla voisi heitellä vähän.

Saavuttuamme kalaparvien kohdalle Kemiläisen kalaonni jatkuu. Tällä kertaa kiinni on iso ahven! Kemiläinen nostaa kalan veneeseen.

Tämä yksilö voisi jo pärjätäkin leirin kalastuskisassa, johon kerätään osallistumisia koko leirin ajan, Kemiläinen ja Tiikkainen pohtivat.

Kuvaa varten Tiikkainen koettaa neuvoa, miten kalasta otetaan leuka-mahaote. Kemiläinen ei aivan onnistu siinä, mutta poseeraa kuitenkin kalan kanssa valokuvassa.

– Laita kädet suoraksi, jotta kala tulee lähelle kameraa, Tiikkainen sanoo. Hymy on poseeraajalla herkässä.

Vilkaisemme kelloa. Se on yllättäen jo viisi, eli olemme olleet vesillä monta tuntia. Vastahan me lähdimme rannasta – kalastaessa toden totta ajantaju katoaa. Palaamme maihin, jolloin aikuisia ja nuoria kerääntyä juttelemaan ja tarkastamaan, millaisen saaliin olemme saaneet. Muutkin kalaseurueet ovat jo tulleet rantaan. Päivälisen aika on melkein heti.

Ukkonen keskeyttää innokkaat kalastajat

Ruuan ja pienen lepotaun jälkeen iltaurinko alkaa paistaa viistosti leirikeskukseksi. Tunnelma on leppoisaa. Pääsemme uudestaan kalalle Tiikkaisen veneellä. Tällä kertaa mukana ovat 11-vuotiaat **Ville Väisänen** ja **Emil Huttunen**, jotka eivät vielä aiemmin päässeet kalastamaan, sillä osa leiriläisistä koristeli silloin vaappuja.

Tiikkainen haluaa viedä meidät läheisen sillan luokse kalastamaan, sillä kalat kerääntyvät varjoisaan kohtaan lämpimällä säällä.

Ehdimme edetä vain hetken, kun eteemme alkaa kerääntyä tummia pilviä. Mistä ne yhtäkkiä ilmestyivät? Tiikkainen kaivaa puhelimestaan esille salamatulka-

sivuston ja huomaa, kuinka ukkonen on jo tulossa Lapinlahdella muutaman kymmenen kilometrin päästä. Hän kertoo olleensa joskus kalastamassa, kun ukkonen tuli päälle, eikä kokemus ollut mukava.

Mitä sitten tehdä, jos ukkonen tulee päälle, kun on vesillä?

- Silloin pitää laittaa äkkiä vavat matalaksi. Jos on itse veneen korkein kohta, täytyy silloin itsekin painautua matalaksi. Voi myös hakeutua lähemmäs rantaa, mutta ei ihan rantaan asti, Tiikkainen opastaa.

Oliko tuo ukkosen jyrinä? Pysäytämme veneen ja kuuntelemme hipihiljaa. Väisänen huomaa, että jossain kaukana välähtää.

Seurattuaan hetken salamatulkaa ja pilvien lähestymistä Tiikkainen päättää, ettei oteta riskejä. Näin tilanteet voivat vesillä muuttua. Väisänen ja Huttunen jupisevat harmistuneina: he olisivat tietenkin halunneet kalastaa.

Huristamme kovaa vauhtia rantaan, ja ehdimme hyvissä ajoin turvaan.

Väisänen ja Huttunen käyvät vielä hetken uistelemassa laiturilla ennen mahdollisen myrskyn saapumista. Alkaa jo tuulla ja hie-man sadella.

"Fileointia voisi opettaa koulussa"

Ennen sisälle menoa ulkona suoritetaan myös pieni kalan fileointihetki. Mallia näyttää **Juho Valonen**, 14, joka valmistuu kohta Pohjois-Savon vapaa-ajankalastajien apu-ohjaajaksi, ikään kuin "isoseksi". Hän voi jatkossa toimia ohjaajien apurina leireillä.

Ystävät Arttu Niskanen ja Erkka Enilä auttoivat Juho Valosta fileoinnissa.

Valosen ystävät **Arttu Niskanen**, 14, ja **Erkka Enilä**, 14, seuraavat toimintaa ja toteavat, että fileet näyttävät hyviltä.

- Paremmin fileoitu kuin omat, Enilä sanoo.

- Tuo on se hankalin kohta. Jos veitsi ottaa luihin kiinni, niin vedät suoraan, Niskanen auttaa.

Porukka juttelee, että koulussa ei opeteta fileointia. Ehkä resursseja ei ole, tai sitten kalaan ei uskalleta koskea. Kalan fileoinnin opettelu voisi ehkä sopia paitsi kotitalouden, myös biologian tunnille.

Fileet valmistuvat.

Kaikki siirtyvät sisälle sateen tieltä. Siellä on juuri valmistumassa Aarne Keurulaisen johdolla itse koristeltuja vaappuja ennen iltapalaa.

Askartelijoista syrjässä ruokalassa istuu läppärin ääressä **Tiina Karhunen**. Hän on Pohjois-Savon vapaa-ajankalastajapiirin sihteeri ja ainoa, joka leirin aikana istuu välillä tietokoneella. Hän on parhaillaan kirjoittamassa leirin raporttia ELY-keskuskelle.

- Leiri on suosittu, koska lasten vanhemmat arvostavat kalastusta. Osa vanhemmista on sanonut leirin olevan lapselle hyvä, koska perheellä ei ole ollenkaan venettä käytössä, hän sanoo.

Leiripäivä alkaa läheltä loppuaan. Seuraavana päivänä on luvassa kalaretki läheiselle Koivujärvelle, kolmantena päivänä taas julistetaan kalastuskilpailun tulokset.

Aarne Keurulaisen mielestä on tärkeää pitää nuorten kalastusinto yllä. Leiri on vähintään, mitä hän pystyy tekemään. ■

FAKTA:

Kalastonhoitomaksu turvaa oppia nuorille

- Järvi-Suomen seitsemään maakuntaan myönnettiin viime vuonna kalastonhoitomaksuista tukea nuorisotoimintaan 160 000 euroa.
- Panostus nuoriin oli 22 prosenttia kaikista kalastonhoitomaksuhankkeista.
- Tavoitteena oli, että vapaa-ajankalastajia riittäisi tulevaisuudessakin, mikä leirien suosiosta pääteltynä näyttää toteutuvan.

Vaelluskaloista kertyi ensimmäisenä vuonna 30 000 saalisilmoitusta

Vaelluskalojen saalisilmoitusvelvollisuus ottaa ensiaskeleitaan. Omakalaan tehtiin viime vuonna jo kohtalaisesti ilmoituksia. Suosituin saalis oli taimen, kun taas saaliiksi päätynyt järvilohi ilmoitettiin todennäköisimmin.

Vapaa-ajankalastuksen saalisilmoitusasetus tuli voimaan viime vuonna. Ilmoitettavat kalalajit tai -kannat ovat lohi, järvilohi, taimen, ankerias ja kyttyrälohi koko maassa, nieriä Vuoksen vesistöissä ja harjus koko rannikolla ja sisävesissä suunnilleen Oulusta etelään. Lisäksi vuonna 2026 uutena lajina turskasaaliit on ilmoitettava.

Omakala-palvelu on yleisin tapa tehdä saalisilmoitus. Viime vuonna sinne kertyi noin 30 000 ilmoitusta. Taimensaalista ilmoitettiin eniten: 22 325 kappaletta.

– Todellista vapaa-ajankalastuksen saalisilmoitusta ei tiedä kukaan. Suuri osa ilmoitettavista lajeista on suhteellisen harvinaisia, minkä takia ilmoitusvelvollisuus säädettiin, sanoo Omakala-palveluun Luonnonvarakeskuksessa perehtynyt erikoistutkija **Mikko Olin**.

”Joka kolmas järvilohi ilmoitetaan”

Vapaa-ajankalastajien saalisilmoitusmääriä voi verrata vuoden 2024 valtakunnallisessa kalastustiedustelussa tonneina ilmoitettuihin, koko maata koskeviin saalismääriin.

– Kun ne muuntaa kappalemääräksi Omakalasta saatavan keskipainon perusteella, voidaan arvioida saalisilmoitusten yleisyyttä.

Mikko Olinin mukaan tällöin taimenia olisi vuonna 2025 ilmoitettu 7 % koko maata ja vuotta 2024 koskevasta saalisarviosta. Vastaava luku olisi harjukselle 2 %, lohelle 10 %, järvilohelle 34 % ja nieriälle 5 %.

– Ankeriasta tai kyttyrälohta ei valtakunnallisen kalastustiedustelun kyselyyn osunut, mutta saalisilmoituksia niistäkin kertyi, Olin sanoo. Hän myöntää muutamien lajien harvinaisuuden aiheuttavan ongelmia aineiston tarkkuudessa.

Sovellusta kehitetään jatkuvasti

Kun Luke vuonna 2022 lanseerasi Omakala-palvelun, vapaa-ajankalastajilla oli kaksi suurta kysymystä: eihän oma salainen kalapaikka paljastu ja näkeehän sieltä muiden saaliita?

Mikko Olin lepyttelee kalapaikkansa puolesta tietovuotoja pelkääviä kalastajia.

– Tietojärjestelmä on hyvin suojattu ja vaatii rekisteröityjältä vahvan tunnistautumisen. Palveluun ilmoitetut saalis- ja paikkatiedot eivät näy muille kalastajille.

Tietoja sen sijaan hyödynnetään tutkimus- ja viranomaistoiminnassa. Uhanalaisten ja vaarantuneiden vaelluskalojen valtakunnallinen seuranta on yksi tavoitteista.

– Kalastajien ilmoitusaktiivisuutta kohotetaan tiedottamalla palvelusta sekä kehittämällä sovellusta houkuttelevammaksi.

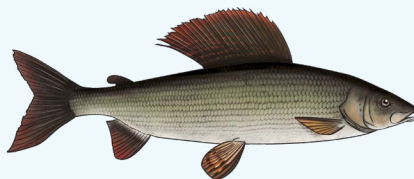
Mikko Olin vinkkaa, että tulevaisuudessa Omakalassa saatetaan nähdä saaliskuvia ja -tietoja. Puhetta on ollut myös viehepakista.

– Siihen voisi kirjata vieheitä ja pyyntivälineitä, joilla kaloja on saatu. ■

Järvitaimen

22 325
saalisilmoitusta

Harjus

4 609
saalisilmoitusta

Lohi

1 319
saalisilmoitusta

Omakala ei paljasta salaisia ottipaikkoja

Hannu Hakanen on aktiivinen kalastaja, joka käyttää Omakalaa säännöllisesti. ”Insinöörin veri veti tutkimaan, miltä palvelu näyttää.”

Omakala-palvelun käyttö kaksinkertaistui heti, kun saalis palaute joistain lajeista tuli pakolliseksi. Myös **Hannu Hakanen**, Helsingin Perhokalastajat ry:n puheenjohtaja, sanoo alkaneensa käyttää palvelua säännöllisesti.

Alussa häntäkin epäilytti, mitä syötetyllä paikkatiedolla tehdään ja paljastuisvatko omat kalapaikat. Nykyään sitä pelkoa ei ole.

– Luotan viranomaisiin ja tutkijoihin. Uhanalaiset ja vaarantuneet kalalajit tarvitsevat myös kansalaisten aktiivista huomiota, ja tämä on erinomainen väylä siihen, Hakanen sanoo.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) mukaan Omakalan käyttö on suosituinta eteläisessä Suomessa. Vuoden 2025 lopulla palveluun oli rekisteröitynyt yhteensä noin 26 000 käyttäjää. Vaikka rekisteröintien määrä kaksinkertaistui viime vuonna, käyttäjiä on yhä vähän verrattuna vapaa-ajankalastajien määrään Suomessa.

– Palvelun käyttäjien aktiivisuus hiipuu etelästä pohjoista kohti mentäessä. Ehkä Lapissa elää yhä voimakkaampana ajatus oman kalapaikan pyhyydestä, vaikka eivät-hän ne Omakalassa paljastu nytkään, pohtii itsekkin pohjoisesta kotoisin oleva Luken erityisasiantuntija **Sinikka Jortikka**.

Vaivatonta ja nopeaa

Hannu Hakanen määrittelee itsensä Omakalan peruskäyttäjäksi. Hän kertoo tehneensä kirjaukset usein kalalta kotiin tuluaan, harvemmin kesken kalastuksen.

– Ilmoitan sinne ne muutamat taimenet, jotka kaudessa saan saaliiksi. Omakalan käyttö on vaivatonta ja nopeaa. Eipä siihen saalisilmoituksen tekemiseen minuuttia kauemmin mene.

Helsingiläinen
it-ammattilainen
Hannu Hakanen
luottaa Omakalaan.

Vaikka Hakanen alkoi käyttää Omakalaa säännöllisesti viime vuonna, hän oli tutustunut palveluun verkossa heti sen tultua julkaistuksi 2022.

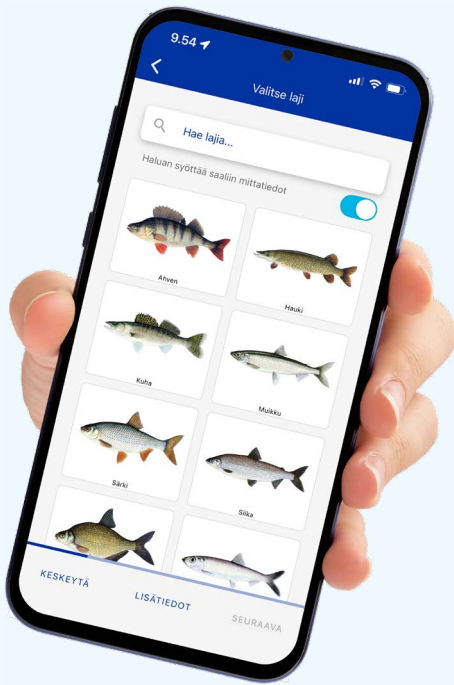
– Työskentelen it-alalla. Insinöörin veri veti tutkimaan, miltä palvelu näyttää.

Saattaa olla, että jatkossa Hannu Hakanen käyttää Omakalaa entistä enemmän myös kalapäiväkirjana, jolloin sijansa saavat kaikenlaiset kalat ja kalastus.

– Mitä enemmän palveluun pystytään yhdistämään vapaa-ajankalastajia kiinnostavia elementtejä, sitä varmemmin sen suosio tulee kasvamaan. ■

”

Eipä siihen saalisilmoitukseen minuuttia kauempaa mene.

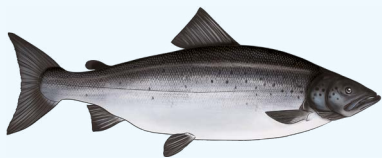
Pakolliset saalisilmoitukset Omakalassa 2025

Laji	Yhteensä
Taimen	22 325
Harjus	4 609
Lohi	1 319
Järvilohi	714
Nieriä	431
Ankerias	334
Kyttyrälohi	10
Yhteensä	29 742

Tilastossa ei ole huomioitu nieriän ja harjuksen aluerajausta, vaan kaikista lajeista on koko maan tilanne.

Tenojoen saaliista ilmoittaminen Omakalaan on asetuksen mukaan vapaaehtoista, koska siellä on muita tiedonkeruumenetelmiä.

Lähde: Omakala, Luonnonvarakeskus

Järvilohi

714
saalisilmoitusta

KYTTYRÄLOHEN syntymäpäiviä vietetään toukokuussa

Yksi maamme erikoisimmista kaloista on kyttyrälohi. Joku ehkä kysyy, voiko sitä edes kutsua Suomen kalalajiksi, mutta todellisuus näyttää, että kyttyrää esiintyy jo rajojemme sisäpuolella, Tenojoen ja Näätämöjoen vesissä.

Kyttyrälohi on Tyynenmeren lohilaji, jonka venäläiset istuttivat omiin pohjoisiin jokiinsa tavoitteenaan saada nopeasti kasvava ja maukas kala pyydettyväksi. Maistuva ja haluttu kala se todella on maailmanlaajuisesti – yksi kaupallisesti tärkeimmistä lohilajeista.

Sen metka käyttäytyminen ja ulkonäkö kummastuttavat suomalaisia. Erikoisuus piilee sen omalaatuisessa lisääntymisstrategiassa.

Moni on pohtinut, miten meidän atlantinlohen poikasten ravinto mahtaa riittää, jos joki täyttyy kyttyrälöhen poikasista. Vastaus on helppo: ravintokilpailua ei synny, sillä kyttyrälöhen poikanen ei juuri viihdy joessa.

Elokuussa 2025 kuteneiden emojen poikaset kuoriutuvat keväällä 2026 huhti–toukokuussa.

Siinä missä taimen tai lohi viettää joessa poikasena useampia vuosia, kyttyrälöhen poikanen vaeltaa mereen jo syntymävuotensa toukokuussa.

Kasvuvauhti merellä on hurja. Niin hurja, että kesällä 2027 kalalla on painoa jo 2–3 kiloa.

Näiden erikoisten elämänvaiheiden jälkeen kyttyrälohi palaa jokiin lisääntymään. Ensi vuonna vavat taas taipuvat.

Kutujan jälkeen kyttyrälöhet lähes lahoavat paikoilleen. Muodonmuutos on nopea. Vielä jokisuulla kyttyrälohi on hopeankirkas ja sen liha tulenpunaista.

Muutaman viikon sisällä se saa yllleen kutuasun: sen ulkonäkö tummuu ja koiraskalalle muodostuu valtava kyttyrä.

Olemme tottuneet näkemään kyttyrälöhen juuri kutuasuisena – provosoivan ulkonäön vuoksi siihen on helppo tarttua.

Kolikon valoisampi puoli on kuitenkin se, että vasta jokeen noussut tai mereltä pyydetty kyttyrälohi on monen mielestä yhtä herkullinen ruokakala kuin alkuperäiset lohijokiemme asukkaat. ■

Kirkkaan kyttyrälöhen voi sekoittaa loheen tai taimeneen, mutta sen tunnistaa tiheästä pyrstön pilkutuksesta. Teemu Viitanen esittelee merestä saatua, vielä syömäkelpoista kyttyrälöhtä.

TEKSTI: Jere Malinen

Kyttyrää ei vielä tavattu Itämerellä

Kyttyrälohi on Tenojoen ulkopuolella tavattuna yksi ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista vaelluskalalajeista.

Vaelluskaloihin erikoistunut tutkija **Panu Orell** Luonnonvarakeskuksesta (Luke) vahvistaa, että kyttyrälöheista viime vuonna kertyneet kymmenen Omakala-ilmoitusta tehtiin Jäämereen laskevista joista.

– Paikkatietoja hyödynnetään esimerkiksi yksittäisissä kalalajien levinneisyyspaikkannoissa, Orell sanoo. Hän toivoo, että etenkin kyttyrälöhen ilmestytessä Itämerelle siitä tulisi tieto mahdollisimman nopeasti.

– Toistaiseksi vahvistetut kyttyrälöhihavainnot siltä suunnalta uupuvat, mutta siihen tuskin menee kovin kauan.

Lajia tavataan jo Etelä-Ruotsin länsirannikolla. Estettä Itämereen levittäytymiselle ei Panu Orellin mukaan ole.

– Neuvostoliitto istutti lajia myös Itämereen 1950-luvulla samoihin aikoihin, kun se käynnisti istutuskokeilut Kuolanniemi-maalla.

Istutukset Itämereen epäonnistuivat. Jäämeren puolella istutuksiin vaihdettiin pohjoisempi kanta vuonna 1985, ja kyttyrälohi alkoi välittömästi kotiutua uudelle alueelleen. Lajin laajempi läpimurto tapahtui 2017, jolloin Tenoon nousi 5 000 ”ryssän-

lohta”. Kesällä 2023 Tenoon tunki jo peräti 200 000 kyttyrää.

– Tyynenmeren laskeviin, Tenon kokoiin jokiin voi nousta miljoonia kyttyrälöhiä.

Panu Orell sanookin uuden lohilajin tulleen tänne jäädäkseen. Enää siitä ei päästä eroon.

– Norjalaisten tehopyynti suitsee kantojen kasvua, mutta ei estä lajin levittäytymistä Pohjois-Atlantin ympäristöön. ■

Neuvostoliitto yritti istuttaa kyttyrää myös Itämereen 1950-luvulla.

Saimaalle kehitettiin norppaturvallinen rysä vapaa-ajankalastajille

Pyydystä saa käyttää silloinkin, kun verkkokalastus on kiellettyä. Kehitystyö kesti viisi vuotta, ja siihen osallistui sekä kalastajia että norppa-asiantuntijoita.

Rysä on vapaa-ajankalastajille usein vieras pyydys, mutta Saimaalla sen odotetaan yleistyvän. Syynä ovat tietenkin saimaannorppaa turvaavat kalastusrajoitukset, jotka rajoittavat erityisesti verkkokalastusta.

Vahvalankaiset verkot ja riimuverkot on kielletty ympäri vuoden, ja kevätkaudella kaikki verkkokalastus on kielletty. Silti norppia hukkuu vuosittain verkkoihin ja verkkokalastusrajoitusten kiristämisestä keskustellaan.

– Kehitimme norpalle turvallisen ja vapaa-ajankalastajille soveltuvan pohjarysän. Se mahdollistaa norpalle turvallisemman ja laillisen pyydyskalastuksen myös silloin, kun verkkokalastus on kielletty, Yhteinen saimaannorppamme -hankkeen projektipäällikkö **Jari Ilmonen** sanoo.

Hanke päättyi viime vuonna. Sitä veti Metsähallitus, ja siinä oli mukana useita tutkimuslaitoksia, järjestöjä ja viranomaisia. Rysän kehityksestä vastasivat Luonnonvarakeskus (Luke), kalastajat ja Krakenia Oy.

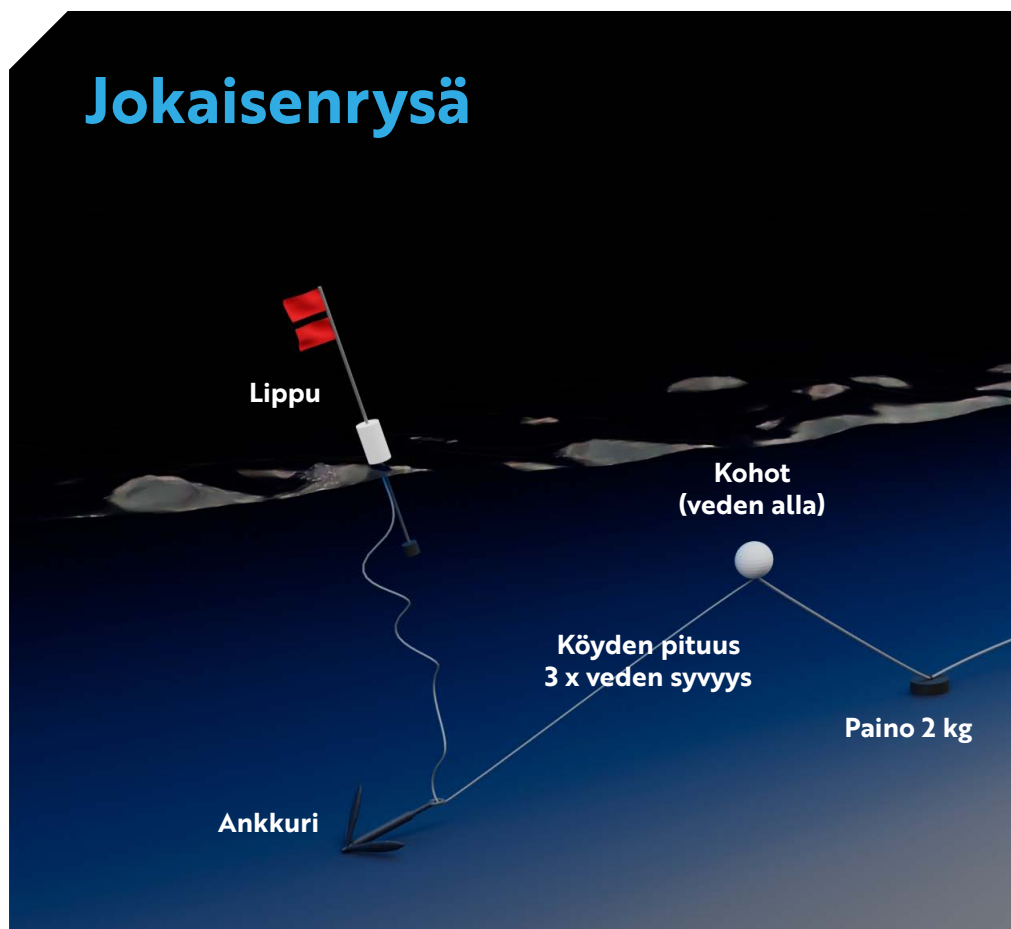
Saimaalla on jo pidempään kehitetty kaupallista rysäpyyntiä tehokkaaseen ja norpalle turvalliseen suuntaan. Verkkokalastuskieltojen vuoksi ammattilaiset ovat siirtymässä käyttämään rysiä, jotka on tehty norpalle turvallisiksi rysän nieluun asennetulla kalterilla ja rysän etupesän kattoon tehdyillä pakoaukoilla. Kuhan rysäpyynti on levinnyt myös norppa-alueen ulkopuolisiin vesistöihin. Kalat pysyvät rysässä elävinä ja hyväkuntoisina pidempään, mikä helpottaa kalastajan työtä.

Vapaa-ajankalastuksessa rysältä vaaditaan kuitenkin eri ominaisuuksia: ennen kaikkea helppokäyttöisyyttä ja vaivattomuutta. Hankkeessa kehitetty rysä voidaan virittää pyyntiin kahden kiintopisteen väliin, mikä muistuttaa jo verkon laskua. Rysämalli nimettiin jokaisenrysäksi.

Siitä tehtiin kaupallisen kalastuksen rysä pienempi, jotta sitä olisi helppo käsitellä ja hinta pysyisi maltillisena. Pienen jokaisen-

”

Jokaisenrysän pyyntikorkeus on 1,5 metriä, eli ammattilaisten rysiä matalampi.

rysän voi Jari Ilmosen mukaan viedä apajille soutuveineellä, ja sitä voi kuljettaa henkilöautolla.

– Myös koenta on tehty mahdollisimman helpoksi. Rysän materiaaliksi valittiin neliösilmäinen PE-havas, jolloin kalojen silmäntyminen vähenee ja rysä on helpompi pitää puhtaana, Ilmonen sanoo.

Testaus alkoi jo vuonna 2021

Erimuotoisia, -kokoisia ja -rakenteellisia prototyyppejä viritettiin pyyntiin jo kesällä 2021 Koitereelle. Kaikki prototyypit varustettiin kaltereilla, jotka estivät norppien pääsyn rysään.

Avovesikauden 2022 alkaessa kokeilujen pohjalta valmistetut ensimmäiset neljä jokaisenrysää viritettiin pyyntiin eri puolille Saimaata. Testihenkilöinä oli muutamia vapaa-ajankalastajia Pihlajavedeltä, Haukivedeltä ja Pyhäselältä.

Kokemukset olivat voittopuoleisesti hyviä, varsinkin keskeisellä norppa-alueella Pihlajavedellä ja Haukivedellä. Erityisesti rysän pyyntiin virittämisen ja kokemisen helppous sai testaajilta kiitosta. Mahdollisuus virittää rysä pyyntiin syväänkin veteen pidensi pyyntikautta ja teki rysästä monipuolisemman pyydyksen.

Koejaksolla saalis koostui ahvenesta, kuhasta, hauesta ja särkikaloista. Kuten yleensäkin, parhaimmat saaliit saatiin pian

jäätienlähdon jälkeen, mutta esimerkiksi ahvenen pyynnissä rysillä saatiin hyviä saaliita vielä elokuussakin.

Oikea koko löytyi testaamalla

Kun tietoon tuli, että samanlaisilla kaltereilla varustettuihin kaupallisten kalastajien rysiin oli hukkunut joitain pienikokoisia kuutteja, päädyttiin testaamaan tiheämpiä kaltereita. Tiheimmillään kalteri oli niin pieni, että kuhasaalis alkoi heikentyä.

Lopulta päädyttiin vapaa-ajankalastajien ahvenenpyynnin ja norpan kannalta ihan teolliseen kalterineliön kokoon, jossa yksi sivu oli 12,2 senttiä.

Kehitystyö Saimaalla jatkuu, ja luultavasti sekä kalastavuutta että norppaturvallisuutta pystytään edelleen parantamaan niin kaupallisten kalastajien kuin vapaa-ajankalastuksenkin käyttöön tarkoitetuissa rysissä.

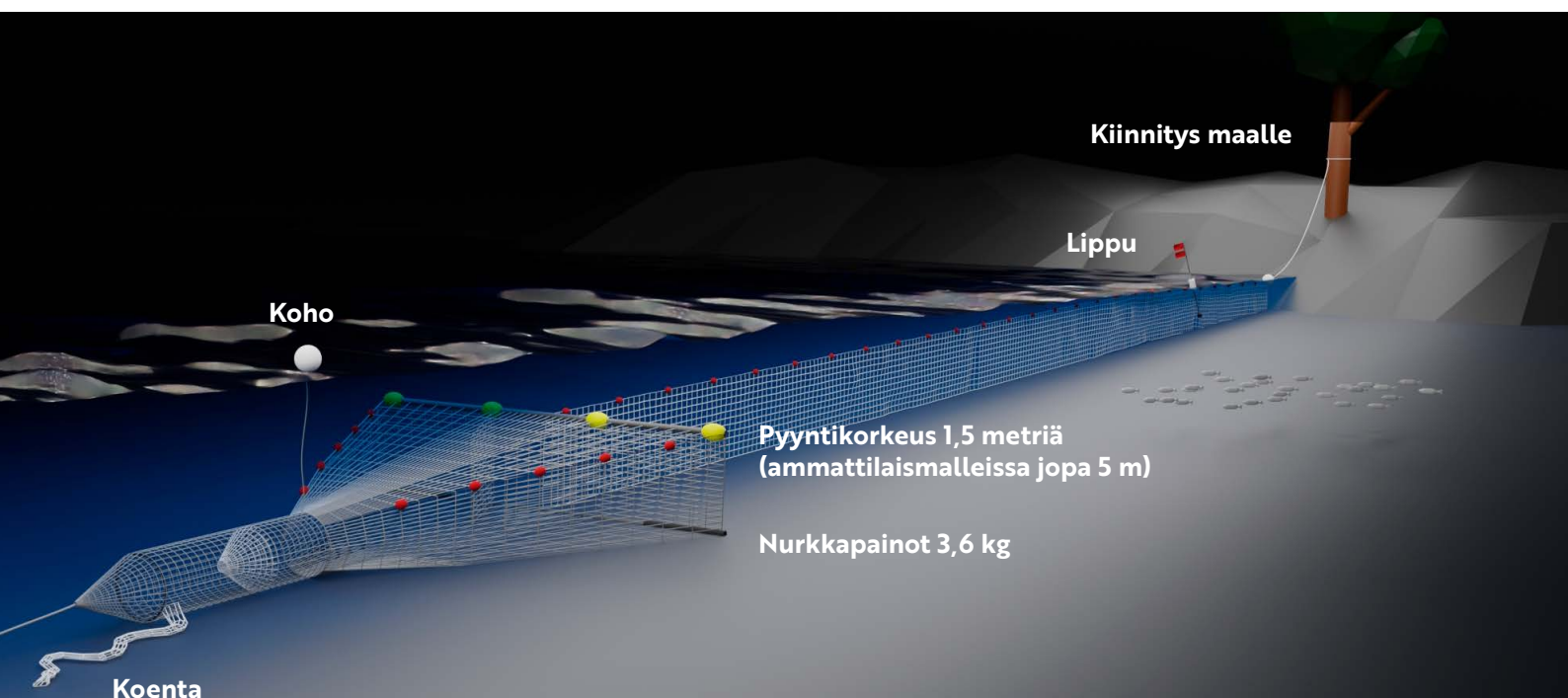
– Toivottavia olisivat myös innovaatiot, joilla rysien pyyntikautta pystyttäisiin pidentämään jääpeitteiselle ajalle. Tälläkin hetkellä osa kalastajista pitää rysyä jään alla, mutta saaliit ovat olleet heikohkoja, Jari Ilmonen sanoo.

Verkoista rysiin siirtyvän kalastajan kannattaa tutustua monipuolisesti tarjolla oleviin rysämalleihin ja pyrkiä etsimään omiin tarpeisiinsa sopivin ratkaisu. ■

FAKTA:

Jokaisenrysän voi valmistaa myös itse

- Jokaisenrysä on pohjarysä pyyntikorkeudeltaan 1,5 metriä.
- Aitaverkko on 30-metrinen, mutta muutettavissa pyyntipaikan mukaan.
- Rysä viritetään pyyntiin kahden kiintopisteen (ankkuri tai pohjaan isketty vaaja tms.) avulla.
- Norpanestokalteri on etupesän nielussa.
- Koenta tapahtuu koentasukan avulla. Kalat kertyvät koettaessa eikä kalapesää tarvitse nostaa veneeseen.
- Jokaisenrysää valmistaa tällä hetkellä ainakin kontio-lahtelainen Krakenia Oy.
- Rysä maksaa noin 1 500 euroa.
- Valmistusohjeet: www.metsa.fi/yhteinen-norppamme-life >> hankemateriaalit.

ERÄVALVONTA: Lähes yhdeksän kalastajaa kymmenestä sai puhtaat paperit

Metsähallituksen erävalvonta tarkasti viime vuonna 1 591 kalastajaa. Heistä 85,9 prosenttia selvisi huomautuksitta. Erityisesti vapalupa-kohteilla rikkeitä ilmeni aikaisempiin vuosiin verrattuna vähän, todetaan vuoden 2025 erävalvontaraportissa.

Koukkurajoitusten ja väkäsääntöjen valvonta toi useita huomautuksia suosituilla kohteilla, kuten Ruunaan koskilla. Kalastonhoitomaksun laiminlyönti on edelleen varsin tyypillinen rike Metsähallituksenkin kalastuskohteilla.

Pyydysten merkintä on edelleen puutteellista. Useimmissa tapauksissa kalastusoikeus löytyy, mutta pyytäjän yhteystietoja ei syystä tai toisesta laiteta näkyviin. Oulujärveltä tavattiin peräti 52 luvaton verkkoa, mistä seurasi pyytäjälle sakkorangaistus. Erävalvonta otti talteen muun muassa rapumertoja, joissa ei ollut pyytäjän tietoja, ja vapalupa-kohteelle Matildanjärvellä laitettut verkot.

– Kirjolohikohteilla istutusajankohtien kyselyn lisäksi erätarkastajat vastaanottivat palautetta sekä liian pienestä että liian isosta kirjo-lohasta, raportissa todetaan. Kala ei saa olla liian pientä, eikä niin suurta, ettei se sovi kairanreiästä.

TUTKIMUS: Neljännes ison kuhan ruokavaliosta on kuhaa

Kannibaalikuhat syövät lajitovereitaan luultua enemmän. Tuoreen tutkimuksen mukaan 50-senttinen kuha voi syödä jopa yli 20-senttisiä lajitovereitaan. Suuren kuhan ruokavaliosta viidennes voi olla kuhaa.

Tutkimus tehtiin Tampereen Pyhäjärvellä vuosina 2024 ja 2025. Siinä analysoitiin 379 kuhaa kolmena vuodenaikana. Lisäksi Kyrösjärvessä tehtiin vertailevaa tutkimusta. Tutkimuksen takana olivat Pirkkalan kalatalousalue, Pirkanmaan Kalatalouskeskus ja KVVY Tutkimus (Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys).

Kuhien keskeisimmiksi saaliskaloiksi paljastuivat kiiski, kuore, muikku ja kuha. Kaikenkokoiset kuhat olivat syöneet kiiskeä ja kuoretta, mutta muikkuja ja kuhia löydettiin vain yli 35-senttisten kuhien ravinnosta. Kuhat olivat syöneet paljon myös selkärangattomia, erityisesti jäänemassiaista, joka oli kaikkein yleisin ravintokokohde alle 40-senttisillä kuhilla.

Tutkimus jatkuu Tampereella. Parhaillaan kerätään näytekuvia Pyhäjärven eteläosassa, jossa selvitetään rehevämmän vesistön osaluheen kuhien ravinnonkäyttöä.

Myös turska on nyt ilmoitettava

Vapaa-ajankalastajien saalisilmoitusvelvollisuus laajeni helmikuun alusta 2026, kun uusi valtioneuvoston asetus tuli voimaan. Jatkossa myös saaliiksi saadut turskat on ilmoitettava Omakala-palveluun. Näin ollen välittömän saalisilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat jatkossa lohi, ankerias ja turska. Kyseisten lajien saalisilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia kalastajia iästä riippumatta.

Edellä mainittujen kalalajien lisäksi vapaa-ajankalastajien saalisilmoitusvelvollisuus koskee myös saaliiksi saatua taimenta, harjusta sisävesissä leveyspiirin 65°00'N eteläpuolella ja meressä, järviolta, kyttyrälöhta ja Vuoksen vesistön nieriää, joiden kohdalla voi käyttää sähköisen Omakala-palvelun lisäksi myös muita ilmoitusmenetelmiä (puhelin tai lomake).

Turskan ilmoitusvelvollisuus sekä lohien ja ankeriaan ilmoitusvelvollisuuden kiristyminen johtuvat EU-lainsäädännön muutoksista. Annetulla valtioneuvoston asetuksella yhtenäistetään Suomen säädökset EU-lainsäädännön kanssa. Luonnonvarakeskuksen mukaan turskasaaliit Suomen vesialueilla ovat erittäin vähäisiä.

Itämeren lohi elpyi hieman

Kahden heikon vuoden jälkeen Tornionjokeen nousseiden lohien määrä kaksinkertaistui viime kesänä, kertoo Luonnonvarakeskus (Luke). Erityisesti yhden merivuoden lohien määrä kasvoi. Lisäksi Tornionjoesta lähti mereen mittaushistorian suurin määrä vaelluspoikasia. Simojoen nousulohien ja vaelluspoikasten määrä pysyi suunnilleen samana kuin kahtena edellisenä vuotena.

Tornionjoen kaikuluotauspaikan ohitti touko-syyskuussa Luken arvion mukaan 15 000 yhden merivuoden lohta eli kossia ja 31 000 useamman merivuoden lohta. Toissa vuonna määrät olivat vain 2 700 kossia ja 21 900 useamman merivuoden lohta. Simojoen luotauspaikan ohi nousi viime vuonna arviolta 360 kossia ja 1 800 usean merivuoden lohta.

– Yhden merivuoden lohien runsaus herättää odotuksia runsaammasta kutuvaelluksesta myös ensi vuonna, koska kossien määrä ennakoit melko hyvin seuraavana vuonna jokeen nousevien kahden merivuoden lohien määrää, kertoo erityisasiantuntija **Ville Vähä** Lukesta.

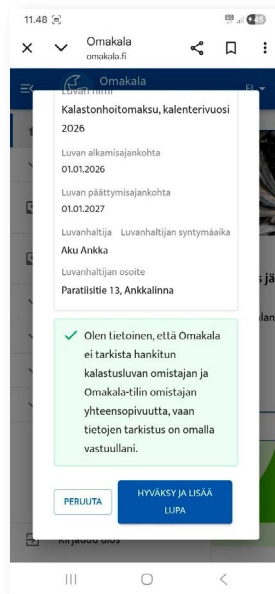
Toiveita paremmasta huomisesta herättää vaelluspoikasten eli smolttien määrä. Tutkimuspyynnin perusteella Tornionjoesta lähti alkukesän 2025 aikana merelle ennätykselliset yli kolme miljoonaa lohien vaelluspoikasta eli smoltia. Määrä on vuonna 1991 alkaneen seurannan koko historian suurin.

Kalastonhoitomaksun saa nyt näkymään Omakalan mobiilissa

Kalastonhoitomaksu näkyy jatkossa Omakalan mobiilisovelluksessa. Maksetun kalastonhoitomaksun voi helposti viedä Metsähallituksen Eräluvista suoraan Omakalan mobiilisovellukseen. Näin syntyy sähköinen, kännykässä helposti mukana kulkeva kalastuskortti.

– Sellaista oli toivottu jo pitemmän aikaan, erikoistutkija **Mikko Olin** Luonnonvarakeskuksesta myöntää.

Omakalaan on muitakin kehitystoiveita mietinnässä. Mikko Olinin mukaan saaliskuvia ja -tietoja toivotaan tämän tästä nähtäviksi. Puhetta on ollut myös viehepakista, johon voisi kirjata vieheitä ja pyyntivälineitä, joilla kaloja on saatu.

1. Kun olet maksanut kalastonhoitomaksun, mene tilaukseen ja valitse Vie Omakalaan!
2. Kun olet kirjautunut Omakalaan, valitse Hyväksy ja lisää lupa. Tämän jälkeen kalastuskortti kulkee mukana Omakala-mobiilissa.

KALASTONHOITOMAKSU

10 VUOTTA!

1952

Kalastuksenhoitomaksu eli kalastuskortti kirjattiin lakiin olympiavuonna 1952. Maksu oli ruokakuntoon, eli yhteen talouteen riitti yksi maksu.

Kaikki 16 vuotta täyttäneet olivat maksuvelvollisia, eli heidän piti maksaa se itse tai jonkun muun samassa taloudessa asuvan oli täytynyt se maksaa.

1983

Kalastuksenhoitomaksu eli kalastuskortti muuttui henkilökohtaiseksi.

Alaikäraja nostettiin: alle 18-vuotiaat vapautettiin maksusta.

Lakiin otettiin lisäksi säädökset läänikohtaisesta onki- ja pilkkiluvasta, jonka myyntitulosta maksettiin vesialueiden omistajille korvaus. Tämän vuoksi 1983 kalastuslakia kutsuttiin pilkkilaki.

1993

Erillinen pilkkikortti poistui ja pilkintäoikeus yhdistettiin kalastuksenhoitomaksuun.

1996

Onkiminen ja pilkkiminen säädettiin maksuttomiksi yleiskalastusoikeuksiksi eli jokaisenoikeuksiksi (ent. jokamiehen-oikeudet).

Kaikki alle 18-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat saivat oikeuden harjoittaa myös viehekalastusta maksutta.

Läänikohtaiset luvat voimaan: muiden viehekalastajien tuli jatkossa maksaa kalastuksenhoitomaksun lisäksi uusi läänikohtainen viehekalastusmaksu. Viehekalastusmaksu tuli maksaa vuoden 1997 läänijaon mukaisesti: Etelä-Suomen lääni, Länsi-Suomen lääni, Itä-Suomen lääni, Oulun lääni, Lapin lääni.

Uusi kalastonhoitomaksu voimaan

2016

Kalastonhoitomaksu korvasi kalastuksenhoitomaksun ja läänikohtaiset viehekalastusmaksut.

Kalastonhoitomaksu jaettiin vuorokausi-, viikko- ja vuosimaksuun.

Yhdellä 39 euron kalastonhoitomaksulla saattoi nyt kalastaa yhdellä vavalla ja vieheellä käytännössä siellä, missä ennen tarvittiin kalastuksenhoitomaksu ja jokin läänikohtaisista maksuista.

Silakanlitkaus rinnastettiin onkimisen ja pilkkimisen lailla maksuttomaksi yleiskalastusoikeudeksi.

2019 ja 2023

Kalastonhoitomaksun hinta tarkistettiin ensin 39 eurosta 45 euroon (2019) ja sitten 47 euroon (2023).

2024

Maksuvelvollisten yläikäraja nousi 64-vuotiaista 69-vuotiaisiin. Ne jotka olivat täyttäneet 65 vuotta vanhan lain ollessa voimassa eli vuoden 2023 aikana, ei tarvinnut jatkossakaan maksaa.

2026

Kalastonhoitomaksu täyttää 10 vuotta.

LÄHTEET

Paajanen, Mervi (2017). **Kalastuslainsäädännön uudistus 2016 – Kalatalousneuvonnan sidosryhmäläisten näkemyksiä lainsäädännöstä.** Itä-Suomen yliopisto.

Tiitinen, Jorma (1995). **Kalastuksen päätöksen tekojärjestelmän kehitys.** Teoksessa: Hyytinen, L. & H. Kupiainen (toim.) Kalaveteen piirretty viiva. 88–135. Helsingin yliopisto. Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja 37. Raamattutalo, Pieksämäki.

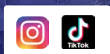
Myllylä, Markku & Rauno Kostiaainen (1991). **100 vuotta kalatalousneuvontaa.** 113 s. Kalatalouden Keskusliitto 100. Vammalan kirjapaino, Vammala.

Lapsille, nuorille, perheille

- Kerhoja
- Leirejä
- Kilpailuja
- Kursseja
- Askarteluvinkkejä

KATSO MYÖS:

@fisuun

Lähde FISUUN!

fisuun.fi

● Oppia ● Iloa ● Kavereita ● Elämyksiä
KALASTUSTAPAHTUMIA KAUTTA MAAN

Kalastaja, Suomu-lehden mukana ei voida enää jakaa kalastuskorttia. Muutos johtuu Postin tarkentuneista tuote-ehdoista. Lue lisää Eräluvut.fi-palvelusta!

KALASTONHOITOMAKSU 10 VUOTTA!

ERÄLUVAT.FI
Elämyksiä luvassa

**Yksi lupa, tuhansia
mahdollisuuksia.**